

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО І ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ
ТА ЗВУКОРЕЖИСУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор
науково-методичної та
навчальної роботи

[Handwritten signature]
» березень 20__ року

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Робоча програма

для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр»
вищих музичних навчальних закладів III- IV рівнів акредитації

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

Освітній рівень - перший (бакалаврський)

Київ 2021

Розробник: **Бурміцька Людмила Франківна** – доцент кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури Інституту сучасного мистецтва НАКККіМ, заслужений діяч мистецтв України.

ПОГОДЖЕНО:
Директор інституту сучасного мистецтва

(підпис) (прізвище та ініціали)
М. А. Кощак

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри
(підпис) (прізвище та ініціали)
Бобич Ю. П.

Протокол № 1 від « 2 » вересня 2021 р.

Протокол № 1 від « 1 » вересня 2021 р.

Схвалено науково – методичною радою Академії

Протокол від « 7 » вересня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)
(прізвище та ініціали)

« 7 » вересня 2021 року

Бурміцька Л.Ф., 2021

НАКККіМ, 2021

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Мета та завдання виробничої практики	5
Зміст виробничої практики	6
Виробнича виконавська практика.....	9
Виробнича переддипломна практика	10
Компетентності фахівця та формування їх в процесі практики.....	11
Методичні вказівки до роботи здобувача-практиканата.....	12
Матеріали, які надаються здобувачем після завершення практики....	13
Підведення підсумків виробничої практики та захист.....	14
Шкала оцінювання.....	16
Навчально-методичне забезпечення практики.....	17
Література.....	18
Додатки.....	22

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виробнича практика є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців спеціальності 025 «Музичне мистецтво», галузі знань 02 «Культура і мистецтво» першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти і сприяє закріпленню теоретичних знань, які отримали студенти в період навчання, формує та удосконалює практичні навички й вміння, розвиває у студентів навички приймати самостійні рішення в умовах професійної діяльності; ознайомлює з сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою (ОКХ) підготовки фахівців вищевказаного напрямку і спеціальності.

Дана робоча програма для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» підготовлені на основі «Положення про проведення практики» Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв і є основним навчально-методичним документом для здобувачів та керівників практики від Академії та бази практики. В методичних рекомендаціях враховані напрацювання викладачів закладів вищої освіти України, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво», галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Законодавчою основою здійснення практики в Академії є Закони України «Про освіту» та «Про вищу освіту», відповідні нормативні документи Міністерства освіти і науки України, зокрема, Положення про проведення практики здобувачів закладів вищої освіти України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. № 93 (зі змінами), лист № 1/9-93 від 07 лютого 2009 р. «Про практичну підготовку студентів», Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв, освітньо - професійна програма (ОПП) «Сольний спів» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» галузі знань 02 «Культура і мистецтво», навчальні плани спеціальності та інші документи нормативного та організаційного характеру.

Виробнича практика для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітнього рівня.

Робоча програма розкриває мету та зміст практики, роз'яснює порядок її здійснення та завдання, які стоять перед керівниками практики і студентами, окреслює знання, вміння, навички, які необхідно сформулювати, на даному етапі підготовки, для того щоб вони стали підґрунтям відповідних компетентностей майбутнього фахівця.

У випадку зміни типових навчальних планів відповідно можуть змінюватися строки і тривалість виробничої практики без зміни загальних цілей і змісту.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика, як одна з основних форм навчального процесу, спрямована на формування висококваліфікованого спеціаліста, розвиток у фахівця професійних компетенцій, навичок прийняття самостійних рішень у реальних виробничих умовах шляхом виконання різних обов'язків, які властиві майбутній професійній діяльності. Вона знайомить здобувачів з обраним фахом, формує розуміння відповідності сучасному стану культурно-мистецьких процесів в Україні та необхідності набуття умінь, навичок для майбутньої професійної діяльності. Сучасний фахівець повинен досконало володіти своєю спеціальністю, мати широку практичну і наукову підготовку, бути вправним організатором.

Види та обсяг практик визначаються стандартами вищої освіти за напрямками (спеціальностями), освітньо-професійною програмою підготовки фахівців певного освітньо-кваліфікаційного рівня, що відображається відповідно в навчальних планах і графіках навчального процесу.

Діючими навчальними планами передбачено такі види практик:

- виробнича виконавська (на базі музичних, театрално-музичних професійних колективів);
- виробнича переддипломна.

Виробнича практика здобувачів спеціальності 025 Музичне мистецтво (Сольний спів) має цілісну систему і складається з певних структурних компонентів: **виконавська практика (пасивна)** на II курсі ОР «Бакалавр» спеціальності 025 Музичне мистецтво (Сольний спів);

виконавська практика (активна) на III, IV курсі ОР «Бакалавр» спеціальності 025 Музичне мистецтво (Сольний спів);

виконавська практика (переддипломна) на IV курсі ОР «Бакалавр» спеціальності 025 Музичне мистецтво (Сольний спів).

Мета виробничої практики: сформувати свідоме ставлення до фаху, розвинути в здобувачів розуміння майбутньої співпраці з професійними музично-театральними, вокальними та вокально-інструментальними, оркестровими музичними колективами; навчити практично здійснювати спільну виконавську діяльність соліста-вокаліста з оркестром та трупю музичного театру, з естрадним оркестром, вокальним та вокально-інструментальним ансамблем; удосконалити навички і вміння студентів з індивідуальної виконавської майстерності в галузі сольного співу; подолати психологічний бар'єр, пов'язаний з хвилюванням перед виступом на естраді; розширити практичні вокально-виконавські навички здобувачів на основі застосування знань, набутих емпіричним шляхом у свого викладача з фаху та підкріплених теоретико-методичною базою суміжних дисциплін; закласти основу для формування професійних компетенцій.

Заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна практика здобувачів, яка проводиться перед виконанням кваліфікаційної наукової роботи. Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні

знання з усіх дисциплін навчального плану, формується фактичний матеріал для виконання кваліфікаційної наукової роботи та складання державної атестації.

Завдання виробничої практики:

- ознайомити здобувачів з творчою та виконавською діяльністю професійного музичного колективу, естрадного оркестру, вокального та вокально-інструментального ансамблю;
- надати можливість здобувачам самостійно продемонструвати свої вокальні дані та артистичні вміння під час проходження прослуховування;
- навчити здобувачів співпраці з професійними музичними колективами, естрадними оркестрами, вокальними та вокально-інструментальними ансамблями - у збагаченому синтезі музики, слова, емоційної акторської виразності виконувати музичні твори, вміти розкрити їх художньо-образний зміст, що допоможе розширенню творчої уяви та вихованню естетичного смаку;
- сприяти вихованню в здобувачів сценічної витримки, волі, прагнення до самовдосконалення;
- ознайомити здобувачів з репертуаром професійного музичного театрального колективу, оркестру, ансамблю: з найкращими зразками класичної, естрадно-симфонічної чи естрадно-джазової музики вітчизняних та зарубіжних композиторів;
- поглибити знання та сформувати загально-професійні та спеціальні вміння під безпосереднім керівництвом викладачів — керівників практики від Академії та бази практики;
- закласти підґрунття для формування компетенцій наставника-співака вокальної студії;
- розвинути вміння подолати психологічний бар'єр, пов'язаний з хвилюванням перед виступом на естраді;
- сприяти пошуку індивідуального виконавського стилю;
- сформувати в здобувача навички і вміння індивідуальної виконавської роботи в галузі сольного співу.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика - це ефективна навчальна форма підготовки здобувачів до роботи. У процесі її проведення інтегруються, удосконалюються і перевіряються знання, уміння та навички, отримані майбутнім артистом-вокалістом, солістом вокального ансамблю, наставником-вокалістом.

Виробнича практика здобувачів-вокалістів сприяє виробленню творчих самостійних пошуків і узагальнень, стимулює дослідницьку діяльність, спрямовану на вироблення психологічної готовності до концертного виступу. Відповідно до мети і завдань виробничої практики, вона складається з розділів, що хронологічно відповідають терміну проведення практики.

Впродовж проходження практики здобувачі:

- знайомляться зі структурою бази практики, організацією діяльності її підрозділів;
- ознайомлюються з правилами внутрішнього трудового розпорядку;
- знайомляться з творчою та виконавською діяльністю професійного музичного колективу;
- спостерігають та допомагають в організації культурно-мистецьких заходів, які проводяться базою практики;
- набувають виконавського досвіду співпрацюючи з музичним колективом;
- проводять самостійну розспівку та підготовку до репетиційної роботи над вокально-виконавським репертуаром запропонованим керівником музичного колективу;
- спостерігають за роботою диригента, співаків хору, співаків солістів;
- знайомляться з умовами роботи на базі практики;
- проходять інструктаж з техніки безпеки.

Організація та проведення виконавської практики

Критерієм оцінки роботи вищого навчального закладу в підготовці фахівців є те, наскільки успішно випускники вузу можуть вирішувати науково-методичні та соціально-економічні завдання, наскільки швидко йде їх професійне становлення. Тому виробнича практика повинна максимально підготувати майбутніх спеціалістів до практичної роботи.

З метою ефективного проходження практики в академії, перед початком практики, проводиться настановча конференція на якій здобувачі ознайомлюються з Положенням “Про проведення практик студентів НАКККіМ”, це сприяє практико-орієнтованій мотивації здобувачів, також обговорюються всі види діяльності під час проходження навчальної практики, форми звітності та форми контролю.

Обов'язки керівника практики від навчального закладу.

Керівництво виробничою практикою забезпечують досвідчені викладачі кафедри, які до початку практики зобов'язані:

- ознайомитися з базами практик, з метою подальшої перевірки робочих місць здобувачів, можливості збирання матеріалів для написання кваліфікаційних робіт, а також вивчення спеціальних дисциплін за навчальним планом;
- проконтролювати своєчасне оформлення наказу по установі про проходження практики;
- погодити програму практик з керівниками установ (бази практики);
- забезпечити проведення настановчої конференції та інших організаційних заходів перед виходом здобувачів на практику: інструктаж про порядок її проходження, оформлення звітних документів (звіт про проходження практики, щоденник з практики та іншої документації);

- ознайомити керівників практики від установи з програмою практики та узгодити з ними зміст індивідуальних завдань;
- з керівником практики від установи скласти календарний план-графік проходження практики кожним здобувачем-практикантом;
- контролювати виконання календарних планів, графіків роботи практикантів відповідно до програми практики;
- надавати консультації здобувачам-практикантам зі складання звіту про практику та з інших організаційних питань;
- створити хороші умови проходження практики;
- контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики;
- перевірити звітну документацію практикантів;
- брати участь у роботі кафедри під час захисту здобувачами-практикантами звітів з підведення підсумків практики;
- допомагати у збиранні матеріалів для підготовки курсових і дипломних робіт;
- забезпечити проведення підсумкової конференції, узагальнити звіти, оцінити проходження практики кожним із здобувачів і подати завідувачу кафедри відповідні звіти із належними зауваженнями та пропозиціями;
- надавати допомогу керівникові практики від бази практики щодо складання характеристик на кожного здобувача.

Керівник практики має право давати додаткові завдання здобувачам у зв'язку зі змінами умов практики, застосовувати заходи дисциплінарного впливу на студентів, які не виконують умов програми виробничої практики або порушують трудову дисципліну.

Права та обов'язки установи, яка є базою практики.

Для реалізації успішного практичного навчання необхідний обґрунтований підбір баз практик. Це зумовлює вибір профілю баз практики, що мають відповідні характеристики і кваліфікованих спеціалістів, та з урахуванням кваліфікації майбутніх випускників.

Заклад, що є об'єктом практики, згідно з Положенням про виробничу практику, повинен:

- призначити керівником практики кваліфікованого фахівця і створити для роботи необхідні умови;
- надати практикантам робоче місце і необхідні матеріали для виконання програми практики;
- регулярно проводити контроль щодо дотримання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- інформувати керівництво навчального закладу про порушення трудового розпорядку;
- забезпечити техніку безпеки.

Права та обов'язки практикантів.

Здобувач-практикант під час проходження практики зобов'язаний:

– до початку проходження практики взяти участь в настановчій конференції та отримати від керівника практики навчального закладу необхідну документацію, опрацювати програму практики і підготувати все необхідне для виконання завдань;

– вчасно прибути на базу практики;

– спільно з керівником від бази практики скласти індивідуальний план роботи на весь період проходження практики, враховуючи специфіку бази практики та програму;

– затвердити індивідуальний план у керівника;

– здійснювати свою діяльність згідно з вимогами бази практики, правилами внутрішнього розпорядку, виконувати всі розпорядження керівника практики;

– виконувати всі види роботи, які передбачені програмою практики;

– дотримуватися правил внутрішнього розпорядку та нормативів з охорони праці;

– після закінчення практики, в триденний термін подати письмовий звіт і всю звітну документацію керівнику практики від навчального закладу;

– прийняти участь в підсумковій конференції та скласти диференційований залік із практики.

Режим роботи практиканта корегується керівниками практики на основі виробничих потреб. Здобувачі залишають бази практики в термін, визначений наказом по навчальному закладу. Вся звітна документація про проходження практики подається на кафедру в триденний термін. Здобувач, який не виконав програму практики з поважних причин, має право пройти практику повторно при виконанні умов, визначених вузом. Здобувачу, який отримав незадовільну оцінку надається право повторного складання заліку. Якщо і в такому випадку здобувач не отримав позитивної оцінки, він відраховується з навчального закладу.

ВИРОБНИЧА ВИКОНАВСЬКА ПРАКТИКА

Виробнича виконавська практика є складовою процесу оптимізації вищої музичної освіти і являється провідною складовою професійної підготовки фахівців. Розвиває навички роботи з творчими музичними колективами та здійснюється з урахуванням можливостей колективу.

Мета практики.

Сприяти всебічному музично-виконавському розвитку студента, надати здобувачам практичний досвід співпраці з професійними музичними колективами для здійснення спільної виконавської діяльності, навчити майбутніх музикантів пропагувати кращі зразки класичної та сучасної музики.

Виробнича виконавська підготовка в академії виділяється інтегрованістю, взаємозв'язком усіх навчальних дисциплін, виробничої і переддипломної практик, науково-дослідної роботи та їх направленістю на розвиток індивідуальності, особистості здобувача як майбутнього фахівця.

Завдання практики.

Під час проходження практики здобувачі повинні навчитися виконувати вокальні твори у супроводі професійного оркестру та під фонограму мінус на високому виконавському рівні; ознайомитися і вивчити репертуар музичного колективу та особливості його підбору; розуміти специфіку творчої діяльності професійного музичного колективу, здійснювати спільну репетиційну та концертно-виконавську діяльність.

Зміст практики.

Організаційно-методична підготовка здобувачів-практикантів.

Ознайомлення з базою практики та специфікою роботи професійного музичного колективу. Ознайомлення з репертуаром професійного колективу та самостійне вивчення музичних творів, підготовка здобувачів-практикантів до підсумкового концертного виконання. Виховання у майбутніх фахівців почуття сценічної витримки, відчуття ансамблю, самоконтролю під час проходження практики в професійному музичному колективі. Розвинути вміння чути й аналізувати власні виконавські недоліки, прагнення до чистої інтонації. вміння самостійно розспівуватись і готуватись до виступу.

ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Різновидом виробничої практики є переддипломна практика здобувачів, яка проводиться на IV курсі в VIII семестрі. Це завершальний етап у практичній підготовці здобувачів освітнього рівня “бакалавр”. Під час переддипломної практики студенти збирають необхідний матеріал для написання кваліфікаційної роботи.

Мета практики.

Розвинути в здобувачів-практикантів вміння і бажання до самостійної організації і написання науково-дослідної роботи; удосконалити практичні вміння застосування теоретичних знань в процесі розв'язання поставлених перед здобувачем наукових і науково-виконавських завдань; сформувати вміння самостійно здійснювати науково-дослідну роботу; навчити аналізувати отримані результати досліджень, формулювати висновки та вміння їх обґрунтувати.

Завдання практики.

Під час проходження переддипломної практики здобувачі-практиканти повинні практично удосконалити: уміння здійснювати системний аналіз усталених підходів і розробляти нові шляхи розв'язання наукової задачі; володіння необхідними методиками досліджень, що були використані у процесі написання власної дипломної роботи; уміння оцінити можливості використання отриманих результатів у науковій та практичній діяльності; володіння сучасними інформаційними технологіями для написання кваліфікаційного дослідження та його оформлення.

Зміст практики.

В процесі проходження переддипломної практики здійснюється організаційно-методична підготовка практиканта. Здобувач-практикант ознайомлюється з специфікою роботи наукової установи, роботою колективу, з науковими доробками, актуальними публікаціями у фахових виданнях. Набуває і розвиває вміння обґрунтування актуальності обраної теми, мети та завдань дослідження, виявлення об'єкту та предмету дослідження, вміння зробити висновки. Під час проходження переддипломної практики набувається здатність аналітично та критично мислити, схильність до систематизації знань та самоорганізації, розвивається вміння до написання тез та наукових статей.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЇХ В ПРОЦЕСІ ПРАКТИКИ

У стандарті вищої освіти першого бакалаврського ступеня перераховані компетентності, які мають бути притаманними випускникові закладу вищої освіти, фахівцеві солісту-вокалісту і в тому числі в площині практичної складової.

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності :

- ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності вокаліста.
- СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності артиста-вокаліста.
- СК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу у вокальній музиці.
- СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську / продюсерську / аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.
- СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології вокально-виконавської, диригентської та педагогічної діяльності.
- СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у вокальному виконавстві та музичній педагогіці.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО РОБОТИ ЗДОБУВАЧА-ПРАКТИКАНТА ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Основною діяльністю здобувачів в процесі проходження виконавської практики є засвоєння на практиці теоретичних знань, отриманих на заняттях з сольного співу, як базової дисципліни професії співака для подальшого застосування їх у практичній вокально-виконавській діяльності. В процесі практики здобувачі отримують розуміння всіх компетентностей фахівця, які стосуються двох напрямків діяльності: сольо-виконавської (чи в складі вокального гурту) і наставницько-викладацької.

За період проходження виконавської практики здобувач повинен розвинути в собі важливі артистично-вольові якості, серед яких особливої уваги набуває формування бажання і здатності публічно виступати перед слухацькою аудиторією; вміння самостійно підбирати та опрацьовувати музичний матеріал репертуару.

Самостійна робота займає важливе місце в підготовці та майбутній професійній діяльності здобувача-вокаліста і полягає у засвоєнні навичок вокальної техніки та культури співу, доборі репертуару, вмінню вибудовувати виконавський план вокального твору, опрацювати ритм, темп, динаміку, визначити кульмінацію, відповідно до літературного тексту, ремарок та побажань композитора. Здобувачі-вокалісти повинні продовжувати роботу над формуванням свого портфоліо, орієнтуючись на найкращі зразки вітчизняного і зарубіжного вокального мистецтва, пісенного фольклору.

Виконавець повинен розвинути вміння відчувати і враховувати специфіку слухацької аудиторії під час інтерпретації музичного твору, володіти двома видами художнього перекладу: з одного боку, виконавець повинен бути «учасником» тих чи інших подій та образів, які розкриваються у виконуваному ним творі; з іншого — йому потрібно «працювати в концепції того колективу, який знаходиться перед ним», «дивитись на твір його очима».

Виконавець-співак повинен навчитись не лише чутливо передати вивчені раніше штрихи та нюанси, а й відтворити образ миттєво, імпровізаційно, орієнтуючись на якість досягнутого результату та рівень розвитку і реакцію слухачів.

У процесі підготовки і проведення творчих заходів у здобувача практично формуються і удосконалюються основні види музично-виконавської та педагогічної діяльності:

- інтерпретаційно-виконавська;
- комунікативна (артистично-вольові якості і педагогічні впливи, необхідні для художнього спілкування із слухачами);
- організаційна;
- конструктивна;
- оцінкова.

Цінність виконавської практики полягає в тому, що вона дає студентові реальну можливість для виконавського самовираження, самоперевірки і самооцінки за рахунок індивідуально-творчого регулювання ступеня складності виконавського репертуару.

Здобувач під час проходження виробничої виконавської практики, повинен працювати над розвитком і формуванням таких фахових компетентностей, а саме: компетенцій соціально-особистісних — це вміння учитися, бути наполегливим у досягненні мети, турбуватись про якість виконуваної роботи; загально-професійних — це розвинути базові уявлення про різноманітність об'єктів предмету діяльності; спеціалізовано-професійних — це вміння застосування професійно спрямованих знань у наставницькій і виконавській роботі, примінення набутих знань, умінь і навичок з профільних дисциплін під час вирішення практичних завдань.

МАТЕРІАЛИ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ЗДОБУВАЧЕМ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ПРАКТИКИ

Усі види практик та діяльність здобувачів-практикантів під час практики, перелік і підготовка звітних матеріалів плануються кафедрою, виходячи з того, що кожен різновид діяльності підсумовує набуті впродовж навчальних семестрів знання та навички й закладає підґрунтя подальшого професійного зростання. Контроль з боку вузу здійснюють: керівники практики від кафедри, завідувач кафедри, працівники деканату та ректорату.

Під час практики здобувачі працюють над щоденником, звітом та іншими

матеріалами. Щоденник є основним документом, тому здобувач зобов'язаний регулярно протягом всього терміну практики його заповнювати, постійно мати при собі під час перебування на базі практики, а також при потребі надавати його для перевірки викладачу-керівнику або керівнику від бази практики для поточного контролю.

Виконання індивідуального плану проходження практики заповнюється студентом щоденно.

Після закінчення терміну практики здобувачі звітують про виконання програми та індивідуального завдання у письмовому вигляді. Здобувачі-практиканти надають в друкованому вигляді керівнику практики від кафедри:

- звіт про проходження практики, який має містити характеристику бази практики, її структуру та основні напрями діяльності; аналіз роботи структурного підрозділу (місця практики) та його ролі в структурі установи; огляд законодавчого та матеріального забезпечення бази практики; самоаналіз власного проходження практики з фотографіями, презентаціями у Microsoft PowerPoint, т. ін.;

- щоденник практики з викладом змісту виконаних завдань відповідно до програми практики.

Щоденник практики підписує безпосередньо керівник від бази практики. Письмовий звіт разом із щоденником подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, розділи з питань охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури. Оформлюється звіт за вимогами, які встановлює профілююча кафедра з обов'язковим врахуванням єдиних стандартів музично-педагогічної, мистецької документації.

Оформлення звітних матеріалів з проходження практики здійснюється українською мовою на аркушах А4, шрифтом Times New Roman, 14 кеглем. Міжрядковий інтервал – одинарний. Мінімальний обсяг звіту 7-8 сторінок. Титульну сторінку розміщено в додатку.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ТА ЗАХИСТ

Аналізуючи результати особистого контролю за проходженням здобувачами практики та отриманої звітної документації керівник від кафедри оцінює:

- виконання індивідуальної програми практики та практичних завдань;
- набуті навички і вміння
- ведення щоденника;
- ґрунтовність звіту включаючи зауваження щодо позитивних досягнень установи та пропозицій щодо удосконалення її роботи;
- підготовлені матеріали до заліку та підсумкової конференції.

Після перевірки наданих матеріалів керівник оцінює їх та вносить пропозицію щодо допуску здобувача до диференційованого заліку, який проходить у формі підсумкової конференції.

Підсумкова конференція призначається через два тижні після завершення виробничої практики, на якій виступають керівники практики з аналізом проведення практики та пропозиціями щодо покращення її проведення у майбутньому та уникнення недоліків, які мали місце.

Звіт з практики захищається здобувачем — самостійно. На підсумковій конференції у формі виступів здобувачі аналізують позитивні і негативні сторони практики та пропозиції щодо покращення її проведення.

Для проведення диференційованого заліку створюється комісія, яка призначається завідувачем кафедри до складу якої входять викладачі кафедри, керівники практики від Академії, а також (за можливості) керівники від баз практики. Під час заліку оцінюється як виступ студента, так і надані матеріали з точки зору вичерпності змісту та дотримання вимог щодо їх оформлення.

Оцінка за практику заноситься до заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки за підписом керівника практики від навчального закладу й виставляється за 100-бальною шкалою.

Здобувачу, який не виконав програму практики з поважних причин, можебути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вузом. Здобувач, який і в такому випадку отримав негативну оцінку з практики, відраховується з вузу. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки - на вчених радах інституту не менше одного разу протягом навчального року.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння мистецтвом сольного співу на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності артиста-вокаліста.

РН 2. Володіти методами та навичками сольного та ансамблевого співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських інтерпретацій.

РН 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (вокального ансамблю, хору).

РН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

- PH 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в практичній виконавській діяльності.
- PH 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- PH 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
- PH 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання вокалу.
- PH 16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Порядок переведення національних показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max. – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінки за шкалою ECTS
1-34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35-59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60-68	«достатньо»	E
69-74	«задовільно»	D
75-81	«добре»	C
82-89	«дуже добре»	B
90-100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності здобувачів, які отримали за 100-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»

«незадовільно»	Здобувач не зрозумів завдань виробничої практики, не опанував належним чином теоретичний і музичний матеріал. Під час роботи допускав грубі помилки. Здобувач не продемонстрував акторське мислення, художньо-образний зміст твору для самостійного опрацювання в його виконанні залишився не розкритим. Здобувач має посередні вокально-музичні дані, не зумів оволодіти елементарними навичками вокальної техніки (дихання, голосоведення та ін.). Здобувач не виконав поставлених перед ним керівником практики творчих завдань.
«задовільно»	Здобувач виявив задовільну підготовку під час проходження виробничої практики. Опанував музичний матеріал самостійно або під наглядом керівника, однак не завжди методично вірно аналізував свою роботу, в задовільній мірі оволодів музичною термінологією.

	<p>Продемонстрував елементарні навички володіння голосовим апаратом, без відчуття опори дихання, з недостатньою емоційною віддачею, не чіткою артикуляцією та дикцією, хоча і намагався донести зміст виконуваного твору до слухача.</p> <p>Виявив не досить розвинені акторські здібності, що не дозволило в повній мірі розкрити задум автора твору.</p> <p>При виконанні вокального твору здобувач опрацював розкриття драматургії літературного тексту, але професійні вокальні навички, відчуття опори звуку та дихання в його виконанні не досягли належного рівня.</p>
«добре»	<p>Здобувач зрозумів завдання навчальної практики, відмінно готувався, самостійно опанував музичний матеріал, оволодів музично-виконавською комунікацією, в певній мірі оволодів музичною термінологією.</p> <p>Здобувач впевнено, в повній мірі, з майстерністю розкрив авторський задум твору, реалізував свій артистичний та енергетичний потенціал. Продемонстрував володіння можливостями власного голосового апарату, багатством інтонацій, щирістю, своєрідною манерою виконання. Однак при виконанні показав певні недоліки: не чітка інтонація, метроритмічна нестабільність, пластична невизначеність.</p> <p>Здобувач продемонстрував професійну підготовку в оволодінні вокально-музичними навичками, в роботі над художнім образом пісні, але проявив музичну невизначеність, відсутність емоційної насиченості акторського творчого прояву.</p>
«відмінно»	<p>Здобувач відмінно підготувався до навчальної практики, самостійно опанував музичний матеріал, оволодів музичною термінологією.</p> <p>Здобувач реалізував свої творчі можливості, продемонстрував професійне володіння голосом, який звучить збагачено і рівно по всьому діапазону, в тому числі у виконанні кантилени, а також показав добре володіння професійним співочим диханням.</p> <p>Здобувач багато працював над пошуком індивідуальної манери виконання, яскравої динаміки розвитку драматургії виконуваного твору, емоційної творчої самореалізації. При виконанні вокальних творів голос прозвучав професійно якісно в розширеному діапазоні, рівно та темброво яскраво.</p> <p>Здобувач впевнено, в повній мірі, з майстерністю розкрив авторський задум твору, реалізував свій артистичний та енергетичний потенціал. Продемонстрував володіння можливостями власного голосового апарату, багатством інтонацій, щирістю, своєрідною манерою виконання.</p>

Навчально-методичне забезпечення практики

Методичні рекомендації до виробничої практики. Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво». Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво». Професійне спрямування: «Сольний спів». Освітній рівень: бакалавр / Укл. : Л.Ф. Бурміцька. Київ : НАКККіМ, 2021. 33 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про освіту : Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про вищу освіту : Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Про культуру : Закон України редакція від 04.11.2018 підстава 2581-VIII. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
4. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>
5. Про практичну підготовку студентів : Лист Міністерства освіти і науки України 1/9-93 від 07.02.2009 р. URL: https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/2728/
6. Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв: протокол Вченої ради №3 від 30.10.2018/ URL: https://nakkkim.edu.ua/images/official_documents/Osv_Diyalnist/polozhennya_pro_osvitniy_proces.pdf
7. Положення про проведення практики студентів бакалаврського та магістерського рівнів Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, затвердженого Вченою радою протокол № 3 від 30.10.2018 р. та введеного в дію наказом ректора від 02.11.2018 р. № 196-о URL: https://nakkkim.edu.ua/images/official_documents/Osv_Diyalnist/polozhennya_pro_praktyku_studentiv.pdf
8. Зінська Т.В. Робоча програма виробничої практики (практика зі спеціалізації): для студентів спеціальності 8.02020401 “Музичне мистецтво” - К.; КУ імені Бориса Грінченка, 2013.- 21с.
9. Зінська Т.В. Робоча програма виробничої практики (педагогічна): для студентів спеціальності 8.02020401 “Музичне мистецтво” - К.; КУ імені Бориса Грінченка, 2013.
10. Зінська Т.В. Наскрізна програма практики — К.; КУ імені Бориса Грінченка, 2014. - 24 с.
11. Калиниченко А.Г., Бодрова Т.О. Методичні рекомендації з організації та проведення педагогічної практики студентів старших курсів музично-педагогічного факультету — К.; ДПУ ім. М. Драгоманова, 1995.
12. Коновалюк У.В. Наскрізна програма практик для студентів спеціальностей 025 “Музичне мистецтво”. 2017.- 22с.
13. Методичні рекомендації по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України.
14. Методичні рекомендації для здобувачів освітнього ступеня “бакалавр” спеціальності 034 “Культурологія”. Виробнича практика./ розробник О.Д. Брайченко. К.: НАКККіМ, 2020. 19 с.

Література базова

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу: навчальний посібник. / В. Г. Антонюк. — Київ : Українська ідея, 2000. — 68 с.
2. Вотріна В. В. Мистецтво співу і вокальна методика М. Е. Донець — Тессейр. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2001. — 272 с.
3. Гладишева А. О. Сценічна мова: дикційна та орфоепічна нормативність / А. О. Гладишева. Київ: КДіТМ, 2011. — 268 с.
4. Гнидь Б. П. Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971-2001) [посібник]. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2002. — 94 с.
5. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість: психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти [монографія]. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1999. — 269 с.
6. Давидов М. А. Наукові перспективи української вокальної школи. Музикознавчі записки. № 2, 2004.
7. Колодуб І. С. Практичні поради педагога-вокаліста. — Київ: Музична Україна, 2010. — 54 с.
8. Кушка Я. С. Методика навчання співу [посібник з основ вокальної майстерності]. — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. — 288 с.
9. Мадисева Т. П. Співак і мова (культура співу мовою оригіналу: теорія і практика) [навчальний посібник]. — Харків : Штріх, 2002. — 160 с.
10. Малышева Н.М. О пении (из опыта работы с певцами). — Москва: Сов. Композитор, 1988.
11. Маслій К. С. Виховання голосу співака [навчальний посібник]. — Рівне : «ЛІСТА», 1996. — 120 с.
12. Стахевич О. Г. Основи вокальної педагогіки. Ч. 1: Природно-наукові теорії співу [навчальний посібник для музичних та педагогічних ВНЗ]. — Харків, 2002. — 92 с.
13. Прохорова Л. В. Українська естрадна вокальна школа / Л. В. Прохорова. — Київ: Нова книга, 2006. — 384 с.
14. Юцевич Ю. Музика: Словник-довідник. Тернопіль: — Навчальна книга – Богдан, 2003.

Література допоміжна

1. Абт Ф. Школа пения: Избранные упражнения для голоса с фортепиано. – М.: Музыка, 1985.
2. Біллозір І. Пісні. — Київ: Музична Україна, 2015. — 189 с.
3. Вибрані романси українських композиторів. — Київ: Музична Україна, 1975.

4. Вілінська І. Вокалізи для співака-початківця. – К.: Музична Україна, 1971.
5. Вілінська І. Вокалізи для високого голосу. – К.: Мистецтво, 1969.
6. Вілінська І. Вокалізи для середнього голосу. – К.: Мистецтво, 1989.
7. Вілінська І. Вокалізи для низького голосу. – К.: Мистецтво, 1960.
8. Вороніна Р., Воронін О. 30 вокалізів на основі народних пісень. – К.: Музична Україна, 1991.
9. Детский голос // Под ред. В. Н. Шацкой. – М.: Педагогика, 1970. Дмитриев Л. Основы вокальной методики. - М.: Музыка, 1968.
10. Донець-Тессейер М. Збірник вправ для розвитку техніки легких жіночих голосів. Ч. 1-4. - К.: Мистецтво, 1950-1970.
11. Дорошок В.Д. Сливацький М.Ю. Основи вокально-педагогічної творчості вчителя музики. – Івано-Франківськ, 2007 р.
12. Єгоричева М. Вправи для вокальної техніки. - К.: Музична Україна, 1977.
13. Емельянов В.В. Развитие голоса: Координация и тренаж.- С.-Пб., 1997.
14. Емельянов В.В. Структура голосовой активности человека // Перспективы развития вокального образования: Сборник. – М., 1987.
15. Естрадні пісні. — Київ: Музична Україна, 1974 — 1990.
16. Збірка творів композиторів Тернопільщини. Мелодії Тернового поля. — Тернопіль: ТОВ Лілея, 1995. — 168 с.
17. Збірник “Діпровські хвили”. Пісні і романси українських композиторів з фортепіано. — Київ: Музична Україна, 1987.
18. Зейдер Г. Искусство пения.- Ч. II-IV. – М.: Музыка, 1987.
19. Злотник О. - К.: Музична Україна, 1992.
20. Зуєв О. - К.: Музична Україна, 1980., 1985.
21. Івасюк В. - К.: Музична Україна, 1977.
22. Карабіц І. - К.: Музична Україна, 1983.
23. Кос-Анатольський А. Вибрані пісні -К.: Музична Україна, 1991.
24. Конконе Д. 40 упражнений для баса и баритона. – М.: Музыка, 1977.
25. Кириліна І: - К.: Музична Україна, 1985.
26. Луків М. В. Величальна Україні. Збірка пісень та віршів. — Київ.: ВАТ Поліграфкнига, 2004. — 382 с.
27. Матвієнко В. П. В серці маю Україну. Пісні та романси. — Київ: Музична Україна, 2008. — 330 с.
28. Недін Л. У сонцесяйність завтрашнього дня. Збірка пісень та віршів. — Житомир: Видавець О. О. Євенок, 2019. — 124 с.
29. Панофка Г. Искусство пения. - М.: Музыка, 1968.
30. Панофка Г. Двенадцать артистических вокализов: Для меццо-сопрано или сопрано в сопровождении фортепиано. – М.: Музыка, 1969.

31. Педагогічний репертуар вокаліста. Сучасні романси та романси з кінофільмів: хрестоматія / упорядн.: Р. Г. Шаповалова, А. А. Хлопотова. — Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. — 224 с.
32. Поклад І. — Київ: Музична Україна, 1991.
33. Старинные романсы "Умчались года...". — Москва: Музыка, 1991.
34. Стрілецькі пісні. — Київ: Музична Україна, 1992.
35. Твоя пісня. — Київ: Музична Україна, 1988, 1989, 1990.
36. Шамо І., Білаш О., Івасюк В., Вірменич В., Філіпенко В., Карабець І., Ільїн В., Семенов О., Сабодан С., Скорик М. — Київ: Музична Україна (різні роки видання).
37. The best of Holliwood 60-70 годы. Москва: Мега-сервис, 1996
38. The best of Holliwood 40-50 годы. Москва: Мега-сервис, 1999.
39. The best of Holliwood 20-30 годы. Москва: Мега-сервис, 1999.
40. World of hits. Vol.3 Night train. Москва: Мега-сервис, 1998.
41. World of hits. Vol.4 Birdland. Москва: Мега-сервис, 1998.

ДОДАТКИ

Зразки оформлення звітної документації

Зразок 1. Титульна сторінка звітної документації

Зразок 2. Титульна сторінка щоденника

Зразок 3. Календарний графік проходження практики

Зразок 4. Відгук керівника практики від підприємства (установи)

Зразок 5. Вігук осіб, які перевіряли проходження практики.
Висновок керівника практик від закладу.

Зразок 6. Висновок керівника практики від ВНЗ

Зразок 7. Титульна сторінка звіту.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра академічного і естрадного вокалу
та звукорежисури

Документація практики

(назва практики)

Здобувача _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Курс _____

Група _____

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

Київ – 2021

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ**

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Інститут _____

Кафедра _____

Освітній рівень _____

Спеціальність _____
(код і назва)

_____курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу :

Печатка
підприємства, організації, установи " ____ " _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи:

Печатка
Підприємства, організації, установи " ____ " _____ 20__ року

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Кафедра академічного і естрадного вокалу
та звукорежисури

ЗВІТ

про проходження виробничої практики

Студента _____ курсу
спеціальності «Сольний спів»
денна форма здобуття освіти
(П.І.Б.)

Керівник практики від кафедри
(посада, П.І.Б.)

Керівник практики від бази практики
(посада, П.І.Б.)

